

Dosarul nr. 2rh-182/18

Instanța de fond: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău – A. Spoială
Instanța de apel: CA Chișinău – A. Panov, A. Pahopol, A. Minciuna
Instanța de revizuire: CSJ– S. Filincova, G. Stratulat, M. Ghervas

ÎNCHEIERE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire declarată de către Lidia Perhulova,
în cauza civilă la acțiunea Lidiei Perhulova împotriva Societății pe Acțiuni
„Nufărul” cu privire la anularea ordinelor de permutare și de concediere,
restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la
serviciu și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din data de 19 octombrie 2016 a Curții Supreme de
Justiție, prin care s-a considerat inadmisibil recursul,

constată:

La 13 ianuarie 2015 Lidia Perhulova s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Nufărul” (în continuare SA „Nufărul”),
prin care a solicitat anularea ordinelor nr. 251 din 27 noiembrie 2013 privind
permutarea salariatului la un alt loc de muncă și nr. 03 din 20 ianuarie 2014 cu
privire la concedierea salariatului, restabilirea la locul de muncă, încasarea
salariului pentru absența forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral în
mărime de 10 000 lei.

Prin hotărârea din data de 13 mai 2015 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău
s-a respins ca tardivă acțiunea privind anularea ordinelor nr. 251 din 27 noiembrie
2013 cu privire la permutare și nr. 03 din 20 ianuarie 2014 cu privire la concediere
și ca neîntemeiată acțiunea privind încasarea prejudiciului moral. (f.d. 86, vol. I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 29 iunie 2016 a respins ca
fiind neîntemeiat apelul declarat de Lidia Perhulova, a menținut hotărârea
Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din data de 13 mai 2015. (f.d. 47-49, vol.II)

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 22 iulie 2016 Lidia Perhulova a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei recurate cu remiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 55-58, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, prin faptul că, în cadrul examinării cauzei în ordine de apel a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Anatolie Minciuna și Anatolie Pahopol pe motivul că ambii au participat anterior la examinarea dosarelor între aceleași părți și același litigiu. Cererile de recuzare a judecătorilor Anatolie Minciuna și Anatolie Pahopol au fost respinse, fiind examinate în lipsa sa, fără a fi înștiințată despre data locul și ora examinării cererilor precum și a apelului ei.

Prin încheierea din data de 19 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de către Lidia Perhulova. (f.d. 78-81, vol. II)

La 18 iulie 2018 Lidia Perhulova a depus cerere de revizuire asupra încheierii Curții Supreme de Justiție din data de 19 octombrie 2016, prin care a solicitat casarea încheierii instanței de recurs și a deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare la instanța de apel. (f.d. 85-97, vol. II)

În motivarea cererii de revizuire a indicat dezacordul cu soluțiile pronunțate de instanțele de judecată, invocând că decizia instanței de apel a fost luată de judecători, care, în opinia acesteia cad sub incidența inadmisibilității de a participa la examinarea cauzei date, ori au participat la examinarea unei cauze conexe, prin urmare aceștia urmau să se abțină de la examinarea cauzei.

În susținerea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă, prezentând drept probă încheierea din data de 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă într-o altă cauză conexă la acțiunea Lidiei Perhulova împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victoria Prutean și SA „Nufărul” cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, prin care s-a admis cererea de recuzare înaintată de către Lidia Perhulova judecătorului Curții de Apel Chișinău Anatol Pahopol.

La data de 21 august 2018 SA „Nufărul” a depus referință la cererea de revizuire depusă de Lidia Perhulova, prin care a solicitat respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, indicând că revizuenta nu a indicat nici un temei prevăzut la art. 449 al Codului de procedură civilă, prin urmare, nu poate fi admisă redeschiderea procedurii de examinare a cauzei. (f.d.123-128, vol.)

Prin prisma prevederilor art. 451, alin. (1) în coroborare cu art. 447, lit. a) ale Codului de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de către părți și alți participanți la proces, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 al Codului de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453, alin. (1), lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Completul Colegiului menționează că temeiurile declarării revizurii sunt expres prevăzute în art. 449 al Codului de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Verificând argumentele revizuintei, examinând materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 al Codului de procedură civilă

completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră, că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care: au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Lidia Perhulorva în cererea de revizuire a indicat dezacordul cu soluțiile pronunțate de instanțele de judecată, prezentând drept probă încheierea din data de 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea de recuzare înaintată de către Lidia Perhulova judecătorului Curții de Apel Chișinău Anatol Pahopol de la judecarea în ordine de apel a cauzei civile la acțiunea Lidiei Perhulova împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victoria Prutean și SA „Nufărul” cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, indicând că această probă trebuie să influențeze esențial și de natura de a schimba soluția dată.

Instanța de revizuire relevă că revizuirea este definită ca fiind acea cale de atac prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reluarea judecării cauzei cu respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

A se reține că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, inter alia, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existența a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Brumărescu v. România*, nr. 28342/95, § 61-62 și *Roșca v. Moldova*, nr.6267/02, §24-25, *Riabîh v. Rusia*, § 52).

Curtea Supremă de Justiție menționează că principiul enunțat exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă. Prin prisma principiilor menționate, se reține că principiile specificate nu se opun

în totalitate existenței procedurilor extraordinare prin readucerea în fața instanțelor a aspectelor litigioase deja soluționate, însă necesitatea respectării principiului siguranței circuitului civil – care este unul din aspectele esențiale ale principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică – cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepțional în ceea ce privește termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum și părțile care au dreptul la acțiune.

Completul Colegiului menționează că legislația procesuală reglementează mecanisme ce acordă posibilitatea desființării hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care urmează a fi corectate erorile judiciare și omisiunile justiției.

În special, revizuirea fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului.

Urmând raționamentele Curții Europene, Curtea acceptă că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.

Totodată, Curtea subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

Completul Colegiului menționează că revizuenta a invocat teme de revizuire prevederile art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă și anume că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii și în sprijinul acestui teme a prezentat copia încheierii din data de 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea de recuzare înaintată de către Lidia Perhulova judecătorului Curții de Apel Chișinău Anatol Pahopol, insistând că prin această încheiere se confirma că judecătorul Anatol Pahopol nu a putut participa la examinarea prezentei cauze civile în ordine de apel, fiind în incompatibilitate, ori acesta anterior a examinat o cauză între aceleași părți având același obiect.

Completul Colegiului menționează că circumstanțele invocate în sprijinul cererii de revizuire trebuie să fie probate, însă probele pe care se confirmă vor fi noi în raport atât cu instanța de judecată care a examinat și soluționat cauza cât și cu ceilalți participanți la proces, vor corespunde prevederilor legale de dobândire.

Prin urmare, pentru a invoca prevederile art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă urmează de respectat faptul că descoperirea circumstanțelor noi, nu au fost cunoscute și nici nu puteau fi cunoscute anterior revizuintei, însă au existat la momentul examinării și soluționării cauzei civile, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată.

Instanța de revizuire precizează că hotărârea atacată prin intermediul revizuirii nu poate fi criticată în raport cu probatoriul dosarului existent la data pronunțării acestei hotărâri, dar numai în baza unor împrejurări noi, necunoscute de instanță, însă care existau la data pronunțării.

Pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecăți, pe temeiul unor elemente, ce au format obiectul judecății finalizate cu pronunțarea hotărârii, a cărei revizuire se solicită. Pentru a admite cererea de revizuire pe acest temei este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

La caz, Lidia Perhulova în susținerea cererii de revizuire a indicat și faptul că decizia instanței de apel a fost luată de judecătorul Anatolie Pahopol, care în opinia acesteia cade sub incidență inadmisibilității de a participa la examinarea cauzei date, prin urmare acesta urma să se abțină de la examinarea cauzei.

Aici, instanța de revizuire menționează că temeiul invocat de către revizuentă privind incompatibilitatea judecătorului Anatol Pahopol a fost examinat și reținut ca fiind neîntemeiat, fapt confirmat prin încheierea din data de 29 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de recuzare a judecătorului sus- menționat. (f.d.41-43, vol. II)

Cu referire la încheierea din data de 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă într-o altă cauză distinctă, prin care s-a admis cererea de recuzare înaintată de către Lidia Perhulova judecătorului Curții de Apel Chișinău Anatol Pahopol de la examinarea cauzei civile la acțiunea Lidiei Perhulova împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Victoria Prutean și SA „Nufărul” cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, prezentată de către Lidia Perhulova drept probă în susținerea cererii de revizuire, completul Colegiului nu o poate reține, ori acesta a fost emisă într-o altă cauză, la data de 08 mai 2018 și în circumstanțe absolut distincte de acele existente în prezenta speță.

Prin urmare, copia încheierii prezentate de către revizuentă drept probă ce ar confirma circumstanța nouă descoperită, nu poate fi reținută de instanța de revizuire, ori ea nu este relevantă prezentei spețe.

Instanța amintește revizuentei că revizuirea hotărârii judecătorești rămasă irevocabilă este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de natură să influențeze soluția adoptată, redeschiderea examinării cauzei fără existența unui temei legal contravine principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 & 1 CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către Lidia Perhulova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 al Codului de procedură civilă completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 449, lit. b), art. 453, lit. a) ale Codului de procedură civilă completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Lidia Perhulova.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas